

משטרת ישראל
אגף חקירות ומודיעין

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נהלי אח"מ
מספר: 300.04.134	תת-פרק: זיהוי	פרק: חקירות	
שם נוהל: כללים בעריכת שחזור מוסרט במצלמת וידאו			תאריך פרסום: 01/02/2014
			תאריך תחילה: 01/02/2014
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

מספר נוהל ישן 03.300.134

1. כללי

א. על פי חסד"פ (חקירת חשודים) התשס"ב 2002, חלה חובה בחוק לבצע את שחזור העבירה עם החשוד בתייעוד חזותי וקולי בלבד (אין לבצע שחזור בכתב ללא תיעוד חזותי)

ב. ערכו הראייתי של שחזור פעולות ה"הצבעה" של החשוד בביצוע העבירה, רב ביותר, במיוחד כאשר הוא משמש כ"דבר מה נוסף" להודאתו בביצוע העבירה.

ג. יש להבחין בין "עדות מצולמת" לשחזור, נוהל זה דן בשחזור.

ד. משקלו של השחזור "כדבר מה נוסף" אינו מותנה בכך שיעלו בו פרטי חקירה מוכמנים. יש להקפיד שסרט שיחזור העבירה ע"י החשוד יבוצע באופן אשר יבטא מספר עקרונות:

(1) הודאת החשוד בביצוע העבירה והצבעתו על דרך ביצועה נעשו מרצונו הטוב והחופשי ובשפתו.

(2) ביצוע ה"הצבעה" נעשה ללא הדרכת החוקר.

(3) שחזור ביצוע העבירה בוצע לפרטי פרטים, ובצמוד להסבריו של החשוד, הנותן תשובות מפורטות ומודגמות לשלוש שאלות עיקריות:

(א) מה ביצע החשוד (במסגרת העבירה)?

(ב) היכן ביצע את העבירה ?

(ג) כיצד ביצע את העבירה?

2. הנחיות

א. פעולות לקראת שחזור מוסרט

(1) הדרג המחליט על ביצוע שחזור מוסרט על פי השיקולים דלעיל הוא קצין אח"מ מחוזי/מרחבי, או סגנו, רמח"מ, או ראש מפלג ביחידה מחוזית/ארצית.

(2) הדרג המחליט יזמין את הגורם המבצע את ההסרטה, מעבדה ניידת או חוקר זירה, בהתאם לנוהל חטיבת הזיהוי הפלילי 03.372.700.03 סעי' 5.3.3 " ... צילום שחזור יתבצע ככלל ע"י יחידת הזיהוי שטיפלה באירוע (מעב' ניידת או מחלק הזיהוי)".

(3) הדרג המחליט יזמין את המעבדה הניידת או מחלק הזיהוי לביצוע השחזור, מוקדם ככל האפשר לפני מועד הביצוע הרצוי. ההזמנה תבוצע בשיחה טלפונית בה יתואמו גם פרטי הצידוד הספציפי הנדרשים לשחזור, בהתאם לאופי העבירה והזירה (כגון: ציוד תאורה, כלי נשק למסדר זיהוי מצולם תוך כדי שחזור וכדומה).

בעקבות השיחה, תוצא הזמנה כתובה במייל או בפקס, שהעתקה יתויק כמסמך בתיק החקירה.

(4) ככלל, יבוצע שחזור מוסרט ביום, אפילו בוצעה העבירה בלילה. במקרה בו מבוקש שחזור מוסרט בלילה, ייועץ מראש הגורם המחליט עם הגורם המבצע את ההסרטה, שמא בתנאים אלה יש לדחות את ההסרטה.

(5) הדרג המחליט יקבע את האחראי לביצוע השחזור: קצין שאינו מצוות החקירה ואינו מכיר את פרטי החקירה. במקרה בו הדבר לא אפשרי השחזור יבוצע ע"י קצין שלא גבה את הודעת החשוד, אלא אם הנסיבות מחייבות אחרת.

(6) ככלל, הכנסת חשוד/עד לזירת העבירה לצורך ביצוע שחזור תתבצע רק לאחר שבוצעו כל בדיקות המז"פ בזירה ועל גופו של החשוד/עד וזאת במטרה למנוע זיהום הדדי והעתקת ממצאים מן החשוד/עד לזירה ולהיפך, דבר העלול לגרום לפסילת ראיות אחרות הקושרות בין החשוד לזירה. בנסיבות מיוחדות בהן נדרש לבצע את השחזור בטרם סיום הבדיקות בזירה, ינמק זאת קצין היחידה החוקרת ויפעל לפי הכללים:

(א) לפני ביצוע הצילום יש לתפוס את נעליו ובגדיו של החשוד/עד ולבצע לו בדיקת חיים.

(ב) יש להנחות את יחידת המז"פ אילו שינויים יערכו בזירה (במידת האפשר) לפני השחזור במטרה למנוע מצב בו החשוד/עד מצביע על ממצאים או פח"מים בזירה ה"מסומנים" ע"י אמצעי הסימון של מז"פ.

(ג) במידה וקיים חשש לזיהום הדדי בין החשוד/עד לזירה, יש להכניסו לזירה לצורך השחזור כשהוא נועל ערדליים, חליפת מיגון וכפפות.

(7) האחראי לשחזור ילמד מתוך תיק החקירה את הודאת החשוד, עדויות עדי ראיה, המוצגים ששמשו בעבירה, דו"ח הבדיקה/ חוו"ד של המעבדה הניידת או חוקר הזירה, דו"ח המרכז הלאומי לרפואה משפטית (אם קיים) ומסמכים והודעות אחרים העשויים להיות רלבנטיים.

(8) מטרת הלמידה ליצור שחזור מחשבתי של תהליך ביצוע העבירה ותכנון מפורט של השחזור המוסרט. באירוע בו נשלח לזירה צלם, חוקר זירה או ק' מעבדה ניידת יעביר איש המז"פ את עיקר הממצאים והפח"מים הפיזיים שראה במהלך חקירת הזירה בע"פ לחוקר על מנת למקדו בנוגע לממצאי חקירת הזירה, הלמידה תתמקד בנקודות הבאות:

(א) מקומות בהם יתמקד השחזור (שבוצעו בהם שלבים בתהליך העבירה), והצורך בנסיעה אליהם ובינהם.

(ב) מיקום האנשים שנכחו/השתתפו בביצוע העבירה בכל שלב.

(ג) אופן ביצוע העבירה ומה במדויק בוצע בכל מקום, בהדגשת פרטי פרטים (לרבות חפצים שהובאו או נלקחו מן הזירה במהלך ביצוע העבירה).

(ד) הצורך בהדגמה של דרך הביצוע של אדם נוסף (ה"נרצח", ה"נאנסת" וכד').

(ה) פרטי חקירה מוכמנים הידועים למבצע העבירה בלבד בכל שלב משלבי העבירה (אם קיימים).

(9) האחראי לשחזור יבחר את אנשי הצוות שישתתפו בשחזור לרבות רשם הפרוטוקול, הנהג, שומר/ים, לוי ברכב נוסף לפי הצורך, וכד'. במידת הצורך ימנה האחראי לשחזור צוותי אבטחה לצורך סגירת הזירה ומניעת הפרעות מצד סקרנים.

ב. פעולות לפני יציאה לשחזור – ישיבת עבודה

(1) עם הגיעם של אנשי המז"פ למקום המפגש, תקויים ישיבה בה ישתתפו כל משתתפי השחזור, לרבות אנשי המז"פ, אנשי צוות החקירה ואנשי השמירה והליווי. בישיבה יהיו נוכחים גם ראש צוות החקירה ומי שגבה את הודאת החשוד.

(2) הישיבה תנוהל ע"י האחראי לשחזור במגמה לתכנן ככל האפשר את מהלך השחזור שיוסרט.

(3) בישיבה יציג האחראי לשחזור את תוכניתו לשחזור במפורט.

(4) כן יוגדרו בישיבה תפקידי המשתתפים בשחזור – צלם, איש/אנשי תאורה, שומר אישי לחשוד, האיש/אנשים עליהם יודגמו פעולות החשוד.

(5) בישיבה ילובנו גם הנקודות הטעונות הקשורות בשחזור, לרבות: הצורך בתאורה, זוויות צילום, משך השחזור, צורך בחילופי עדשות וכד'. נקודות אלה יעלו בישיבה ע"י אנשי המז"פ ויתואמו מראש.

(6) בסיום הישיבה יבחן אחראי המז"פ את הימצאות כל הציוד הדרוש לשחזור במקום ואת תקינותו, וידווח על כך לאחראי לשחזור. (יתועד ב"דו"ח ביצוע צילום" –נספח ד)

7) האחראי לשחזור יוודא, כי נמצאים בידו חפצים שימשו בשחזור, לרבות אקדח דמה, מוצגים שונים וכד'.

ג. מעמד האזהרה

1) שחזור מוסרט יפתח במעמד שיבוצע בתחנת משטרה, ובו יאמר לחשוד כי השתתפותו בשחזור המעשה, שהוא חשוד בביצועו, נעשה מרצונו הטוב והחופשי, והדבר יאושר בחתימת החשוד על מסמך ברוח זו. מעמד זה, לרבות הקראת המסמך וחתימת החשוד, יוסרט בוידאו.

2) דוגמא לנוסח אזהרת החשוד מצורף בנספח א'- דו"ח שחזור

3) מעמד זה יסתיים בפניה אל החשוד – "לאן אנו הולכים/נוסעים", ותשובתו תוסרט גם היא.

ד. פעולות בעת ביצוע השחזור

1) האחראי לשחזור הוא איש המשטרה המובל ע"י החשוד במהלך השחזור. הוא, ורק הוא, פונה בדברים אל החשוד במהלך השחזור. באם במהלך השחזור עולה לחוקר הזירה/ איש מעבדה ניידת שאלה מהותית הקשורה לזירת העבירה, יציג עצמו בשמו, תפקידו ודרגתו וישאל את השאלה הרלבנטית.

2) האחראי לשחזור ישתדל להתנהג בצורה חופשית ולהשרות אווירה רגועה ונינוחה במהלך השחזור.

3) השאלות שיופנו לחשוד, יופנו רק לאחר שהחשוד סיים לומר את שיש לו לומר בעניין מסוים בכל אחד משלבי השחזור השונים. השאלות יהיו שאלות הבהרה בלבד, אין לשאול שאלות מנחות.

4) המיקרופון המשמש לקליטת השמע ימצא בידי האחראי לשחזור. יש להקפיד שדברי החשוד והאחראי לשחזור יופנו אל המיקרופון וייקלטו היטב. כאשר חושש האחראי לשחזור, כי דברי החשוד לא נקלטו, יבקשו לחזור על דבריו.

5) האחראי לשחזור יימצא ככלל מאחורי החשוד ובסמוך אליו, כדי למנוע חשד ל"הובלת החשוד".

6) הצלם ימקם עצמו בצורה שתתן תמונה אמינה וברורה ככל האפשר, לפי שיקול דעתו המקצועי.

7) אין להפסיק את הצילום אלא מסיבות של מעבר ממקום למקום (יפורט להלן), צורך בתאורה, או תקלה. במקרים אלו יאמר האחראי לשחזור אל המיקרופון ואל החשוד, כי מפסיקים את הצילום מסיבה כזו או אחרת, ויציין שעת ההפסקה המדויקת. בעת חידוש הצילום, יאמר האחראי לשחזור את השעה המדויקת של התחלת הצילום (זאת כדי שביהמ"ש יוכל לעמוד על משך ההפסקה וההתאמה בין סיבת ההפסקה ומשכה, לדוגמא: השעה ... הפסקנו לצלם עקב תקר ברכב).

8) הוראות לצלם תוך כדי הביצוע או הערות של הצלם תוך כדי הביצוע (כגון: שים לב אתה ביני לבין החשוד!), יאמרו בקול רם ויקלטו במיקרופון. אין להשתמש בתנועות ובסימנים.

9) סרט השחזור שצולם בוידאו - אין למחקו או לבצע בו עריכה ושינויים.

10) בעת ביצוע שחזור בחוץ, יהיה החשוד כבול לשומרו. אם הדגמת ביצוע העבירה מחייבת שחרור החשוד מכבליו, ישוחרר החשוד למשך ההדגמה, תוך הקפדת יתר על שמירתו. לאחר סיום ההדגמה, ייכבל החשוד שנית. יש לוודא כי השומר יהיה תמיד צעד מאחורי החשוד, למנוע טענת הדרכה.

11) במקום בו דרושה הדגמת החשוד על אדם נוסף ("הנרצח" "הנאנסת" וכד'), תבוצע ההדגמה על איש צוות השחזור לפי התכנון מראש. יש ככלל להעדיף דרך זו על שימוש בבובת הדגמה אלא כשהנסיבות דורשות אחרת.

12) אין להתיר נוכחות עו"ד או ידיד מטעמו של החשוד בשחזור. לעניין זה, דין שחזור כדין חקירה.

ה. פעולות בדרך לזירת העבירה ובזירה:

1) יש להימנע מתצלום קטעי נסיעה בין זירות שונות, אלא כאשר יש משמעות להכרת הדרך ע"י החשוד שהיא עצמה ראייה (לדוגמא: כאשר אירע פשע בכתובת נקובה ומוגדרת חד משמעית הידועה לכל, אין לצלם הדרך, אלא מהירידה מהרכב; כאשר אירע הפשע בין פרדסים, במקום המוכר לעברייני ואינו מוגדר, יש לצלם מהירידה מן הכביש).

2) כאשר יש חשיבות לצילום הדרך, יעשה צילום השחזור כשהצלם מצוי באותו רכב בו נוסע החשוד.

3) ברכב בו נוסע החשוד ייסעו נוסף לו לפחות נהג, שומר, האחראי לשחזור והאחראי לרישום הפרוטוקול.

4) ככלל, יש להעדיף להשתמש בעת השחזור באביזרים הדומים למוצגים ששימשו בעבירה, ולא במוצגי אמת. במידה ועולה הצורך להשתמש במוצגי אמת יש להפעיל שיקול דעת ולהימנע מלתת את סכין הרצח בידי החשוד, לשם הדגמה; בעת הצורך, יש להשתמש בתחליפים המצויים בידי אנשי המעבדה הניידת כגון אקדח דמה, סכין דמה וכדומה.

5) לעתים קורה שהחשוד מצביע תוך כדי השחזור על ראיות שלא היו ידועות קודם לכן (כגון מחבוא השלל). במקרה כזה יש להימנע ממגע של החשוד בחפצים ותפיסה נאותה ע"י השוטרים זאת כדי לאפשר בדיקת מז"פ כטביעת אצבעות ד.נ.א. וסימנים

6) החשוד ידגים במדויק ובמפורט כיצד ביצע את העבירה, ויעמיד אנשי משטרה במקומות ובצורות בהן עמדו אנשים בזירה.

7) אם לא עלו פרטי חקירה מוכמנים תוך כדי ביצוע השחזור, יפנה האחראי לשחזור שאלות הבהרה מתאימות אל החשוד (כגון: היכן בדיוק זרקת את הסכין, באיזה סוג חבל השתמשת וכד').

8) לאחר סיום הפעולות בזירה, יתבקש החשוד להעיר הערותיו או להוסיף כל מה שיש לו וחלק זה יוסרט. לאחר מכן יאמר האחראי לשחזור לחשוד: "אנו נקרין בפניך כעת את סרט השחזור ולאחריו תוכל להעיר את הערותיך לסרט". סרט השחזור יוקרן בפני החשוד- אמרות החשוד, תגובת החשוד ואישור השחזור ע"י החשוד יתועדו בצילום בסיום הליך ההקרנה.

9) בסיום הצילום יציין האחראי לשחזור את השעה המדויקת.

1. פרוטוקול השחזור

1) במקביל לסרט המצולם יערך פרוטוקול בכתב שיתעד את המתרחש בשחזור בקטעים שאינם מצולמים. (נספחים א'-ג'- דוח שחזור בעברית/ אנגלית/ רוסית)

2) הפרוטוקול יערך ע"י איש צוות שמונה לשם כך ויכלול את הנושאים הבאים:

(א) הצהרת החשוד וחתימתו.

(ב) הנסיעה לזירת העבירה ובין זירות, הנחיות החשוד ואמרותיו תוך כדי הנסיעה.

(ג) אמרות החשוד בעת הפסקות בצילום, שאינם חלק מהשחזור, או עקב תקלות טכניות.

(ד) אמרות החשוד בעת הקרנת סרט השחזור לפניו יתועדו בכתב ואמרותיו לאחר ההקרנה יתועדו בהסרטה.

לאחר סיום השחזור, יאושר הפרוטוקול בחתימת המשחזר, עורך השחזור, ומתרגם במידה ונכח.

נספח א

דו"ח שחזור

היום _____ בשעה _____ במקום _____ אני, שוטר:

מספר אישי _____ דרגה _____ שם _____ רואה אותך:

שם משפחה _____ שם פרטי _____ שם האב _____ תעודת זהות _____

הנני מודיעך בזאת שהינך חשוד בעבירה _____ והבעת את הסכמתך מרצונך הטוב והחופשי לצאת להצביע ולשחזר את ביצוע העבירה והבעת את הסכמתך כי השחזור יוסרט.

אני מודיעך בזאת כי אין את/ה חייב לצאת עמנו אלא אם רצונך בכך ואינך חייב לומר דבר אולם כל אשר תאמר ותצביע יוקלט ויוסרט במצלמת וידאו משטרתית ועלול לשמש כראיה בבית המשפט

קראתי בפני החשוד/ה אזהרה זו והוא/היא הבינה, ולראיה אישר/ה זאת בחתימת ידו/ה.

שאלה : האם הבנת את תוכן האזהרה והאשמה ? תשובה :

שאלה : האם אתה מוכן עכשיו לצאת להוביל ולהצביע ? תשובה :

חתימת החשוד :

חתימת עורך הדו"ח :

_____

השעה כעת היא: _____ מכאן לאן אנו הולכים ? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

לאחר הקרנת השחזור

השעה כעת היא: _____. זה עתה צפית בסרט השחזור שהוצג בפניך, אשאל אותך מספר שאלות.

שאלה : האם ראית את סרט השחזור ? תשובה : כן / לא

שאלה : האם מה שנראה בסרט הוא כל מה שהראית ואמרת במהלך השחזור ? תשובה : כן / לא

שאלה : האם יש לך מה להעיר או להוסיף בשלב זה ? תשובה : כן / לא

השעה : _____ סיימנו את השחזור.

אבקשך לאשר את נכונות הסרט בחתימת ידך.

חתימת החשוד : _____ חתימת החוקר : _____

פרטי מתורגמן :

שם פרטי : שם משפחה : דרגה : מספר אישי : חתימה : _____

פרטי צלם השחזור :

שם פרטי : שם משפחה : דרגה : מספר אישי : חתימה : _____

Reenactment report

Today: _____ time: _____ I am, police officer: _____

(date)

(hour)

(name)

Rank: _____ i.d.p number: _____ see you _____ i.d: _____

(suspect's name)

After expressing your will to accompany us and show your involvement in:

_____.

(crime)

I hereby inform you, that you do not have to come with us, and you are doing so by your own free and good will. Everything that you will show and

say will be videotaped by a police camera and could be used as

evidence in a court of law.

I have read to the suspect the following warning which he understood and

approved by his signature.

Suspect signature: _____ investigator signature: _____

The time now is: _____ and I am asking you where are we going to?

answer: _____.

_____
_____

The time now is: _____, you have just seen the reenactment movie,
and I will ask you a few questions:

i. Did you see the reenactment movie?

answer: _____.

- ii. Does the movie reflects what you have shown and said during the movie?

answer: _____.

- iii. Do you have anything to add or to comment at this stage answer:

_____.

I will ask you to approve the justness of the movie by your Signature.

Suspect signature: _____ Investigator signature: _____

Presents signature: _____, _____, _____,

_____

Бланк следственного эксперимента

Сегодня _____ в (время) _____ на месте _____ я, полицейский : личный номер _____

звание _____ имя и фамилия _____ вижу тебя, фамилия _____ имя _____

ИМЯ ОТЦА _____ НОМЕР УДОСТОВЕРЕНИЯ ЛИЧНОСТИ _____

После того, как ты выразил готовность выйти с нами и показать свою причастность к: _____, Я тем самым сообщая тебе, что ты не обязан идти с нами, только по желанию, но все, что ты скажешь и покажешь, будет записано на полицейскую видеокамеру и может быть использовано в качестве доказательств в суде

Я зачитал подозреваемому/ой это предупреждение, и он/она поняла, и в удостоверение вышеизложенного подтвердил/а это собственноручной подписью.

Вопрос : Ты понимаешь содержание предупреждения и обвинения ?   Ответ :

Вопрос : Готов ли ты сейчас пойти и показать ?   Ответ :

Подпись подозреваемого/ой : _____ Подпись следователя записывающего бланк : _____

Время сейчас : _____ Куда мы отсюда идем ? _____

[illegible]

После показа следственного эксперимента

Время сейчас : _____. Ты только что просмотрел/а фильм следственного эксперимента, я задам тебе несколько вопросов.

Вопрос : Ты просмотрел/а фильм следственного эксперимента ? Ответ : да / нет

Вопрос : Все, что показано в фильме, это все то что ты показал/а и сказал/а во время следственного эксперимента ? **Ответ :** да / нет

Вопрос : Тебе есть что сказать или добавить на данный момент ? Ответ : да / нет

Время сейчас : _____ Мы закончили следственный эксперимент.

Прошу тебя подтвердить точность этого фильма собственноручной подписью.

Подпись подозреваемого/ой : _____ Подпись следователя : _____

Данные переводчика :

Имя :   **фамилия :**   **звание :**   **личный номер :**   **подпись :**

Данные видеооператора :

Имя :   **фамилия :**   **звание :**   **личный номер :**   **подпись :**

דו"ח ביצוע צילום וידאו

סימוכין:

פרטי הזימון

סוג צילום: שחזור / סד"צ / אחר _____

תאריך זימון: שעת זימון: גורם מזמין: (תפקיד, דרגה, שם)

תאריך ושעת התחלת הצילום:

תאריך ושעת סיום

צלם השחזור

אמצעי צילום: מצלמת וידאו. סוג / דגם מס' קלטת

הציוד נבדק על ידי ונמצא תקין

הערות (תקלות טכניות, העברת קלטת מקור ליח' החוקרת וכו')

העתק הצילום נמסר, על גבי דיסק, בצירוף דו"ח זה.

עורך דו"ח הצילום:

מס' אישי: שם פרטי: שם משפחה: דרגה: סלולארי: _____

חתימה: _____